

bæredygtige byer™

Published on *Sustainable Cities* (<http://sustainablecities.dk>)

21-09-2011

Amager: Byhaven som socialt samlingspunkt

Imellem asfalterede veje og den massive bygningsmasse spirer purløg, gulerødder og squash. I Prags Have på Amager summer bierne i takt med den småsnakken som finder sted blandt havens brugere - lokale, forbigående og initiativtagerne - der mødes i den urbane have for at lure ud i bedene eller blot for at være sammen.

Haven som socialt samlingspunkt

I København er byhaver en relativt ny tendens, og for Steen Andersen og Majken Hviid et eksempel på, hvordan bymennesket tænker anderledes om vores egen og byens fremtid. Prags Have startede i foråret 2011 med et ønske om at blive et laboratorium for en bæredygtig og æstetisk udnyttelse af tomrummet og de efterladte bygninger efter industriens afvikling. I weekenden den 7.-8. maj blev Prags Have på Prags Boulevard 43 indviet, hvor mere end 200 borgere fra lokalområdet samt alverdens planteentusiaster og madglade folk mødte op for at være med fra start i udformningen af den på daværende tidspunkt ubestemmelig byhave beliggende på den gamle Sadolin lakfabriksgrund.

Steen Andersen og Majken Hviid er blandt initiativtagerne og Bæredygtige Byer™ mødte dem i haven en almindelig onsdag eftermiddag i september til en gribende snak om haven som testsite for brugerinddragelse og social inklusion. En ældre herre luede i sit bed med kål og krydderurter. To drenge legede i træet bagerst i haven. Og en yngre pige var på eget initiativ gået i gang med at bygge en kompost til fællesafbenyttelse. Vi sætter os ind under halvtaget i det lille skur, som til dagligt

danner rammen om forskellige aktiviteter - fra korte kaffepauser til den ugentlige fællesspisning - som sommeren over har trukket flere hundrede lokale og forbigående til haven for at indtage alverdens retter baseret på de lokalt producerede – og i fællesskab – producerede afgrøder.

”For mit vedkommende har det interessante i det her projekt været eksperimentet i forhold til at afprøve forskellige metoder til brugerinddragelse med afsæt i forskellige sociale og kunstneriske greb. Haven bliver middelet, som er det vi er sammen om: det at dyrke er måske udgangspunktet, men ikke det reelle fokus.”

- Majken Hviid

Haven er blandt de første, og er nok et af de mest karakteristiske projekter, der er blevet iværksat på den nedlagte Sadolin-fabriksgrund på Amager. Grunden huser mere end 20 forskellige private virksomheder, organisationer og foreninger fordelt i de tomme industrilokaler. Men hvor langt de fleste af lejerens aktiviteter foregår indendørs i atelier, gallerier og mindre kontormiljøer, er haven et fælles udendørs samlingspunkt for uformelle møder mellem lejerne, de lokale brugere og tilfældigt forbigående.

Opgør med kolonihaven

Haven er ikke blot en anden have for planteelskere, økologer og romantikere, som søger at genskabe balance mellem byen og naturen. Selvom Prags Have måske ligner en bynær kolonihave, så skal det i langt højere grad ses som et lokalt forankret socialt projekt, understreger Majken Hviid, og forklarer at formålet med haven har været at skabe en inkluderende ramme for uformelle møder og udvekslinger mellem forskellige grupper i lokalområdet og aktørerne bag initiativet på Prags Boulevard 43.

”Haven et er et forsøg på at bevæge sig væk fra en koloniforståelse af en have ved at bruge haven som en platform for forskellige eksperimenter for brugerinddragelse og social inklusion.”

- Majken Hviid

Åbenhed - på godt og ondtInitiativtagerne bag Prags Have har forsøgt at skabe et projekt uden en at fastlægge rammen og uden at definere et egentligt endemål. Her er den flade struktur altafgørende mener Anders og Majken. De ved ikke hvor det ender, men de er blevet grebet af det og så har projektet udviklet sig herfra. Der er nogle friheder i det midlertidige, i åbenheden, som ikke eksistere i almindelige planlægning og byudvikling. Men, kan den ikke også være svær at administrere, denne åbenhed? Opgaven har været at formidle åbenheden og facilitere en ramme hvor forskellige aktiviteter og møder har kunnet finde sted, svarer Majken og Steen.

Projektet er fra start blevet set som et ”grønt” bæredygtigt projekt, men det i langt højere grad et socialt eksperiment, der viser hvordan brugerinddragelse og social inklusion, kan fungere som

løftestang i arbejdet med at udvikle lokalområdet. Det betyder også, at når haven lukker ned for vinteren, kan ingen rigtigt vide om haven vil blomstre op igen til foråret. Det afhænger i høj grad af lokal befolkningens eget engagement. Det interessante er, at det ikke stopper, men at det er fortløbende. Lige nu er haven i opbygningsfasen, og ingen ved helt hvad der kommer til at ske.

Byhaver i Ørestad

I Ørestad Urbane Haver er et initiativ kommet på benene i samarbejde mellem lokale borgere i bydelen og grundejerne By & Havn, med støtte fra Miljøpunkt Amager. Her er der skarpe krav fra grundejerne om, hvordan haverne skal holdes og stilles til rådighed for offentligheden til gengæld for økonomisk støtte til anlæggelse og drift.

Vigtig læring

Prags Boulevard 43 på Amager var for mindre end to år siden en ubetydelig gade i et overset byområde præget af stor social ulighed. Sådan er det ikke længere.

På kort tid er Prags Have blevet en integreret del af området: Afgrøderne vokser og vokser, planteglade børn med jord på hænderne, og voksne med grønne fingre har taget haven i deres besiddelse, som et grønt og socialt samlingspunkt, hvor gode råd om planter går hånd i hånd med snak om stort og småt.

Proces

Forår 2011: Haven åbner

Forår/Sommer 2011: Ugentlig fællesspisning og løbende aktiviteter i haven

Sommer 2011: Vinder KPH ADWARD 2011

Efterår 2011: Høstfest og klargøring inden vinteren

Fakta om byen

Fakta om byen

Land: Danmark

By: København

Areal: 88,25 km² (København by)

Indbyggertal: 530.902 (København by, 2010)

Befolkningstæthed: 6.015,9/km²

BNP per capita: USD 36.000 (2009 est.)

Project Facts

Prags Have er åben hver dag.

Om onsdagen og søndagen fra 10-17 vil folk fra havegruppen også være tilstede i haven. Hold øje med vores grønne flag - er det oppe er havegruppen i haven!

Fra september er åbningstiderne 12-17 onsdage, og 12-17 søndage.
Gennem september fortsætter vores fællesspisninger om onsdagen (derfor åbent til kl. ca. 20.00).

Tankevækkende fakta

Vinder KPH Adward 2001

For tredje gang i træk uddelte KPH den store nordiske pris KPH AWARD. I år gik KPH AWARD 2011 og publikumsprisen til de kulturelle og sociale iværksættere bag Prags Have. [Læs mere](#)

Referencer

[GIVRUM.NU](#)

[AMAGER ØST LOKALUDVALG](#)

[SNABSLANTEN](#)

Netværk

Celeste Elizabeth Arnold

Givrum.nu

Supertanker

ZoffmannHolm

Københavns Madhus

Prismen

Amager Øst Lokaludvalg

KPH Undercover

SnabslantenUrtekusserne

Partnere

Prags Have er støttet af Amager Øst Lokaludvalg, KPH Undercover og Snabslanten

Source URL: <http://sustainablecities.dk/da/city-projects/cases/amager-byhaven-som-socialt-samlingspunkt-0>

Links:

[1] <http://www.facebook.com/event.php?eid=177310899003713>

[2] <http://givrum.nu/>

[3] <http://www.amageroestlokaludvalg.kk.dk/>

[4] <http://www.snabslanten.dk/>